

Midrash Vayikra Rabbah 7:2 (~5th century CE Palestine)

זָבַחַי אֱלֹהִים רוּחַ נְשֻׁבָּה וְגוֹי (תהלים נא, יט), זָבַדִּי בֶן לְוִי וְרַבִּי יוֹסִי בֶן פְּטָרְס וְרַבָּנוּ, חַד אָמַר,
אָמַר דָּוִד לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲנִי כְּבִשְׁתִּי אֶת יִצְרִי וְעָשִׂיתִי תְּשׁוּבָה לְפָנֶיךָ, אִם אֲתָה מְקַבְּלֵנִי
בְּתְּשׁוּבָה הֲרִי יוֹדֵעַ אֲנִי שֶׁשְׁלֵמָה בְּנֵי עוֹמֵד וּבוֹנֵה אֶת בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ וּבוֹנֵה אֶת הַמִּזְבֵּחַ וּמִקְטִיר עָלָיו
אֶת הַקְּרָבָנוֹת שֶׁבַתּוֹרָה, מִן הַדִּין קָרָא: זָבַחַי אֱלֹהִים רוּחַ נְשֻׁבָּה. וְחָרָא אָמַר מְנַיִן לְמִי שֶׁהוּא
עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה שֶׁמַּעֲלִין עָלָיו כְּאִלוּ עָלָה לִירוּשָׁלַיִם וּבָנָה אֶת בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ וּבָנָה אֶת הַמִּזְבֵּחַ וּמִקְרִיב
עָלָיו כָּל הַקְּרָבָנוֹת שֶׁבַתּוֹרָה, מִן הַדִּין קָרָא: זָבַחַי אֱלֹהִים רוּחַ נְשֻׁבָּה, וְרַבָּנוּ אָמְרֵי מְנַיִן לְעוֹבֵר
לְפָנַי הַתְּבָה שֶׁצָּרִיךְ לְהִזְכִּיר עֲבוֹדָה וְקְרָבָנוֹת וְלִשְׁחַח, מִן הַדָּא בְּרַכְתָּא, רַצָּה אֱלֹהֵינוּ שְׂכֹן בְּצִיּוֹן
מִהֲרָה יַעֲבֹדוּךָ בְּנִיךָ. אֵיךְ דְּבַעֵי מִשְׁמַעְנָא מִן הַדָּא, זָבַחַי אֱלֹהִים רוּחַ נְשֻׁבָּה.

“The sacrifices of God are a broken spirit...” (Psalm 51:19)

Zavdi ben Levi and Rabbi Yosi ben Tartas and the Rabbis each taught about this verse.

One said:

David said before the Holy One Blessed be He,

“I have conquered my *yetser* [impulse], and I have done *t’shuvah* [repentance] before you.

If you receive me in *t’shuvah*,

behold I know that my son Solomon is standing and building the *beit mikdash* [Temple],
and building the altar and burning upon it the sacrifices which are in the Torah.”

From this verse: *“The sacrifices of God are a broken spirit...” (Ps 51:19)*

The other said:

“From whence do we know that one who does *t’shuvah*

That they count it for him as though he went up to Jerusalem

and built the *beit mikdash*

and built the altar

and offered upon it the sacrifices which are in the Torah?

From this verse: *“The sacrifices of God are a broken spirit...”*

The rabbis said:

“From whence do we know regarding one who goes before the ark [i.e. the prayer leader]

that they should mention the Temple service and the sacrifices and should prostrate?

From the blessing *“desire O God to dwell in Zion and speedily your children will serve you...”*

But there are those who say it is from here: *“The sacrifices of God are a broken spirit...”*

אָמַר רַבִּי אַבְבָּא בַר יוּדָן כֹּל מַה שֶּׁפָּסַל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּבַהֲמָה הַכְּשִׁיר בְּאָדָם, פָּסַל בְּבַהֲמָה (וַיִּקְרָא כַב, כַב) : עֹוֹרֵת אוֹ שְׁבוּר אוֹ חֲרוּץ אוֹ יַבֵּלֶת, וְהַכְּשִׁיר בְּאָדָם (תַּהֲלִים נֹא, יט) : לֵב נִשְׁבָּר וְנִדְבָה. אָמַר רַבִּי אֶלְפִסְיָנָדְרִי הַהֲדִיּוֹט הִזָּה אִם מְשֻׁמֵשׁ הוּא בְּכָלִים שְׁבוּרִים גָּנְאִי הוּא לוֹ, אֲבָל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּלִי תַשְׁמִישׁוֹ שְׁבוּרִים, שֶׁנֶּאֱמַר (תַּהֲלִים לֹד, יט) : קָרוֹב הִ' לְנִשְׁבָּרֵי לֵב, (תַּהֲלִים קִמֹז, ג) : הָרוּפָא לְשְׁבוּרֵי לֵב, (יִשְׁעִיה נֹז, טו) : וְאֵת דָּפָא וְשִׁפְל רֹחַ. זְבַחֵי אֱלֹהִים רֹחַ נִשְׁבָּרָה לֵב נִשְׁבָּר,

Rabbi Abba bar Yudan said:

Everything that the Holy One Blessed be He disqualified in an animal,

He declared *kosher* (*hichshir*) in the human being.

He disqualified in animals *the blind, the broken, a split eyelid, a wart...* (Leviticus 22:22)

but declared kosher in human being “*a heart broken and humbled...*” (Psalm 51:19)

Rabbi Alexandri said:

This ordinary person, if he uses broken vessels, it is embarrassing for him.

But the Holy One Blessed be He, the vessels He uses are broken;

as it is said, “*The Eternal is near to the broken-hearted.*” (Psalm 34:19).

And “*The Healer of the broken-hearted*” (Psalm 147:3).

And “*I am with the lowly and crushed-spirit.*” (Isaiah 57:15)

The sacrifices of God are a broken spirit, a heart broken..” (Psalm 51:19)

רַבִּי אַבְבָּא בַר יוּדָן בֵּישָׁם רַבִּי יוּדָא בַר רַבִּי סִימוֹן, מְשַׁל לְמַלְךְ שֶׁהָיָה מְהַלֵּךְ בַּמִּדְבָּר, וּבָא אוֹהֲבוֹ וְכַבְדּוֹ בְּכַלְפָּלָה אַחַת שֶׁל תְּאֲנִים וְחֻבִּית אַחַת שֶׁל יַיִן, אָמַר לוֹ זֶה כְּבוֹד גָּדוֹל, אָמַר לוֹ אֲדוֹנֵי הַמְּלָךְ לְפִי שְׁעָה כְּבִדְתִּיךְ, אֲבָל כְּשֶׁאַתָּה נֹכְנֵס לְתוֹךְ פְּלִטִין שְׁלֵךְ, אַתָּה רוֹאֶה כְּמָה אֲנִי מְכַבְּדֶךָ. כֵּן אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל (וַיִּקְרָא ו, ב) : זֹאת תּוֹרַת הָעֲלָה הוּא הָעֲלָה, אָמְרוּ לְפָנָיו רַבּוֹן הָעוֹלָמִים לְפִי שְׁעָה הַקָּרְבָּנוֹ לְפָנֶיךָ, אֲבָל לְכַשְׁתִּיטֵיב (תַּהֲלִים נֹא, כ כֹא) : בְּרַצוֹנֶךָ אֵת צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַיִם, אִז תַּחֲפֹץ זְבַחֵי צְדָק עֲלֶיהָ וְכָלִיל.

Rabbi Abba bar Yudan in the name of Rav Yuda bar Rabbi Simon:

A parable of a king who was walking in the wilderness.

His beloved friend came to him and honored him with one basket of figs and one barrel of wine.

The king said to him: “This is great honor?”

He replied:

“My lord the king, I have honored you according to this hour.

But when you have entered your palace, then you shall see how I shall honor you.”

Thus the Holy One Blessed be He said to Israel:

“*This the Torah of the olah [burnt-offering]. It is the olah...*” (Leviticus 6:2)

[the midrash is reading this as “*is this the olah??*”]

They replied to Him:

“Master of the Worlds, according to this hour we have sacrificed to You;

But when “*You do good in Your favor to Zion;*

build the walls of Jerusalem.

Then You shall enjoy the sacrifices of justice, burnt offering and whole offering...”

(Psalm 51:20-21)

RaMBaM (Rabbi Mosheh ben Maimon/Maimonides, Spain, Morocco, Egypt 1135-1204)

Mishneh Torah Laws of Prayer 1:5, 6

וְכֹן תִּקְנוּ שְׂיִהְיֶה מִנְּיַן הַתְּפִלוֹת כְּמִנְּיַן הַקְּרָבָנוֹת. שְׁתֵּי תְּפִלוֹת בְּכָל יוֹם כְּנֶגֶד שְׁנֵי תְּמִידִין. וְכָל יוֹם שְׂיִשׁ קְרָבִין מוֹסֵף תִּקְנוּ בּוֹ תְּפִלָּה שְׁלִישִׁית כְּנֶגֶד קְרָבִין מוֹסֵף. וְתְּפִלָּה שְׂיִהְיֶה כְּנֶגֶד תְּמִיד שֶׁל בֶּקֶר הִיא הַנְּקִרְאוֹת תְּפִלַּת הַשַּׁחַר. וְתְּפִלָּה שְׂכַנְגָד תְּמִיד שֶׁל בֵּין הָעֶרְבִים הִיא הַנְּקִרְאוֹת תְּפִלַּת מִנְּחָה וְתְּפִלָּה שְׂכַנְגָד הַמוֹסָפִין הִיא נְקִרְאוֹת תְּפִלַּת הַמוֹסָפִין :

So they [Ezra the Scribe and his council] ordained that the Services of Prayer should be equal in number to the Sacrifices—

two services of prayer daily, corresponding to the two daily offerings.

And for the day on which an additional offering was ordained, they instituted a third prayer, corresponding to the additional offering.

The Service which corresponds to the daily morning sacrifice is called *T'filat HaShachar*.

The Service which corresponds to the Twilight Sacrifice is called the *T'filat Minchah*, and the

Service corresponding to the Additional offering is called *T'filat haMusafin*.

וְכֹן הִתְקִינוּ שְׂיִהְיֶה אָדָם מִתְּפִלַּל תְּפִלָּה אַחַת בְּלַיְלָה שְׁהָרִי אֵיבָרִי תְּמִיד שֶׁל בֵּין הָעֶרְבִים מִתְּעַפְלִין וְהוֹלְכִין כָּל הַלַּיְלָה שְׂנֹאֲמַר (וַיִּקְרָא ו ב) "הִיא הָעֵלָה" וְגו', כְּעִנְיָן שְׂנֹאֲמַר (תְּהִלִּים נה יח) "עֲרַב וּבִקֵּר וְצִהְרִים אֲשִׁיחָה וְאֶהְמָה וְיִשְׁמַע קוֹלִי". וְאִין תְּפִלַּת עֶרְבִית חוּבָה כְּתְּפִלַּת שַׁחֲרִית וּמִנְּחָה. וְאִף עַל פִּי כֹן נִהְגוּ כָּל יִשְׂרָאֵל בְּכָל מְקוֹמוֹת מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם לְהִתְפַּלֵּל עֶרְבִית וְקַבְּלוּהָ עֲלֵיהֶם כְּתְּפִלַּת חוּבָה :

And they also ordained that a person should recite one service of Prayer at night,

since the portions of the animal offered up as the Twilight Sacrifice were consumed on the altar throughout the night, as it is said,

"This is the olah; .... upon the altar all night" (Leviticus 6:2).

And likewise it says, *"Evening and morning and at noon will I meditate and cry aloud, and He hears my voice" (Psalms 55:18).*

The Evening Service is not obligatory like the Morning and Afternoon Services.

Nevertheless all Israelites, in all the places where they have settled,

have adopted the practice of praying the *Aravit* and have accepted it as obligatory.

Siddur Ashkenaz (The Prayerbook of the Jews of Ashkenaz)

Shacharit, Preparatory Prayers, Korbanot, Kiyor (*the basin*)

וַיִּדְבֹר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר :
וַעֲשִׂיתָ כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְכִנּוּ נְחֹשֶׁת לְרַחֵצָה. וְנִתְּתָה אֹתוֹ בֵּין אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ. וְנִתְּתָה שָׁמָּה מַיִם :
וְרַחֲצוּ אֶהָרֹן וּבְנָיו מִמֶּנּוּ אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת רַגְלֵיהֶם :
בְּבֹאֵם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד יְרַחֲצוּ מַיִם וְלֹא יָמָתוּ. אוּ בְּגִשְׁתֶּם אֶל הַמִּזְבֵּחַ לְשֵׁרֵת. לְהַקְטִיר אֲשֶׁה לַה' :
וְרַחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמָתוּ. וְהִיָּתָה לָהֶם חֻק עוֹלָם. לוֹ וּלְזָרְעוֹ לְדֹרֹתָם :

Shacharit, Preparatory Prayers, Korbanot, Terumat HaDeshen (*the offering of the ashes*)

וַיִּדְבֹר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר :

**צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה
על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו :**

וְלָבַשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד וּמִכְנָסֵי בַד יִלְבֹּשׁ עַל בְּשָׂרוֹ וְהָרִים אֶת הַדָּשָׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת הָעֹלָה עַל הַמִּזְבֵּחַ וְשֵׁמוֹ
אֶצֶל הַמִּזְבֵּחַ :
וּפָשַׁט אֶת בְּגָדָיו וְלָבַשׁ בְּגָדִים אַחֲרֵיהֶם וְהוֹצִיא אֶת הַדָּשָׁן אֶל מַחוּץ לַמִּחֲנֶה אֶל מְקוֹם טְהוֹר :
וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ תִּוְקַד בּוֹ לֹא תִכָּבֶה וּבִעַר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן עֲצִים בַּבֶּקֶר וּבַבֶּקֶר וְעָרַף עָלֶיהָ הָעֹלָה וְהַקְטִיר עָלֶיהָ חִלְבֵי
הַשְּׁלָמִים :
אֵשׁ תִּמִּיד תִּוְקַד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכָּבֶה :

Shacharit, Preparatory Prayers, Korbanot, Korban HaTamid (*the daily offering*)

וַיִּדְבֹר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר :

צו את בני ישראל ואמרת אליהם. את קרבני לחמי לאשי ריח ניחחי. תשמרו להקריב לי
במועדו : ואמרת להם. זה האשה אשר תקריבו לה'. כבשים בני שנה תמימים. שנים ליום עלה תמיד : את הכבש אחד תעשה
בבקר. ואת הכבש השני תעשה בין הערבים :
ועשירית האיפה סלת למנחה. בלולה בשמן כתיבת רביעת ההין :
עלת תמיד העשיה בהר סיני. לריח ניחח אשה לה' :
ונסכו רביעת ההין לכבש האחד. בקדש הסף נסך שכר לה' : ואת הכבש השני תעשה בין הערבים. כמנחת הבקר וכנסכו תעשה.
אשה ריח ניחח לה' :
ושחט אתו על ירך המזבח צפנה לפני ה'. וזרקו בני אהרן הכהנים את דמו על המזבח סביב :
יהי רצון מלפניך, ה' אלהינו ואלהי אבותינו, שתהא אמירה זו חשובה ומקבלת ומרצה לפניך כאלו הקרבנו קרבן התמיד במועדו
ובמקומו וכהלקתו :

Shacharit, Preparatory Prayers, Korbanot, Ketoret (*the incense*)

אתה הוא ה' אלהינו שהקטירו אבותינו לפניך את קטרת הסמים בזמן שבית המקדש היה קיים.
כאשר צוית אותם על יד משה נביאך ככתוב בתורתך :
ויאמר ה' אל משה קח לך סמים נטף ושחלת וחלבנה סמים ולבנה זכה בד בבד יהיה :
ועשית אתה קטרת רקח מעשה רוקח ממלח טהור קדש :

Kli Yakar (Rabbi Shlomo Efraim Lunschitz, c. 1550-1619, Lemberg and Prague)

זאת תורת העולה הוא העולה על מוקדה. הוא העולה מיותר לגמרי, והסכימו המפרשים לומר
שבא להודיע שכל העוסק בתורת עולה כאלו הקריב עולה

וי"א הוא העולה. שנחשב לו עסק התורה שנקראת תושיה שמתשת כחו של אדם כאילו הקריב
הוא א"ע לעולה, ואל תאמר שעסק התורה דומה להקרבת עולה ע"ד העברה שהרי באמת אין
כאן לא מוקד אש ולא מזבח ת"ל על מוקדה על המזבח כי אש התורה אשר בקרבו דומה לאש
המזבח.

*"This [is] the Torah of the Olah, it is the Olah
upon its burning, upon the altar
all night until the morning
and the fire of the altar burns within it." (Leviticus 6:2)*

"It is the olah" is completely redundant.
And the *m'forshim* [commentators] have agreed that it is here to inform us
That anyone who studies the Torah of the *Olah*, is as though they have offered the *Olah*...

There are those who say about *"it is the Olah,"*
That the study of the Torah,
which is called **"tushiah/wisdom"** [e.g. Proverbs 8:14]
Because it **mateshet**/drains the strength of a man [TB Sanhedrin 26b]
Is accounted to him as though he had sacrificed himself as a burnt offering.
And do not say that the study of Torah is merely *similar to* the bringing near of a sacrifice,
Speaking figuratively, since there is actually no fire and no altar...
This is precisely why it says *"upon its burning, upon the altar,"*
because the fire of Torah which is within him is like the fire of the altar.

והודיע לנו הכתוב שזמן העולה כל הלילה עד הבקר, ועוד שעד הבקר מיותר, ללמוד דעת את
העם על צד הרמז כמו שזמן העולה כל הלילה עד הבקר כך הזמן המוכן לזה שהעוסק בתורת
עולה דומה כאלו הקריב עולה הוא בזמן הגלות שנמשל ללילה כי אז צריכים ישראל לשלם פרים
שפתותיהם,

And the scripture tells us that the time of the Olah was *"all night until the morning,"*
with the phrase *"until the morning"* being redundant;

This is teaching the people the following by way of *remez* [allusion or hint]:

That just as the time of the Olah was all night until the morning,

So too, the epoch during which the study of the sacrifices is equivalent

to actually offering the sacrifices, is the time of the Exile, which is compared to "Night,"

This is when Israel has to render the "bulls" of our lips.

ועד הבקר ולא עד בכלל כי בזמן שיעלה בוקרן של ישראל אז יעלו על מזבח ה' פרים ממש, כמ"ש (תהלים נא יז) ה' שפתי וגוי ואימתי אני מבקש שתקבל ניב שפתי, כי לא תחפוץ זבח ואתנה (תהלים נא יח) ולשון כי מורה על הזמן ור"ל כי יהיה זמן שלא תחפוץ זבח ועל אותו זמן אני מבקש שתקבל ארשת שפתי במקום הקרבן כי ע"י העסק בתורת הקרבנות יבא האדם ג"כ לידי רוח נשברה זה"ש (שם יט) זבחי אלהים רוח נשברה לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה. ומדקאמר לא תבזה ש"מ שעסק הקרבן עצמו נבחר לה' יותר מן העסק בתורת עולה ומ"ש זאת תורת העולה הוא העולה היינו דווקא כל הלילה בגלות כשאין זבח ומנחה, וז"ש אחר כך (שם כ-כא) היטיבה ברצונך את ציון וגוי אז תחפוץ זבחי צדק אז יעלו על מזבחך פרים.

But this is only *"until the morning,"* and not forever,

Because when the "Morning" of Israel comes up ,

then we will raise up on the altar real bulls,

As it is said *"Adonai s'fatai tiftach (Eternal God open my lips)...*

When do I hope that You will accept the offering of my lips?

During the time when *"you do not desire sacrifices"* (Psalm 51:17)

The psalm is saying that there will be a time during which You will not desire sacrifices,

And during that time I request

that You receive the offering of my lips in place of the *korban*.

Because by means of studying the Torah of the *korbanot*,

a person may come into the hands of a *broken spirit*,

which is expressed by *the sacrifices of God are a broken spirit;*

a broken and downcast heart, God, You will not despise. (Psalm 51:19)

And from the expression *"you will not despise,"* we may infer that

Performing the sacrifice itself is more preferable to God than

Studying the Torah of the Olah, which is referred to by

"This the Torah of the Olah, it is the Olah" (Leviticus 6:2)

This applies specifically during the "night" of exile, when there is no sacrifice or offering.

But then afterwards it says:

Show favor to Zion...

then You will desire offerings of righteousness,

then they will offer bulls up on Your altar" (Psalm 51:20-21)